

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Ludmily Valentové a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobkyně: **Odborová organizace pracovníků správ památkových objektů při Národním památkovém ústavu**, se sídlem Bouzov 8, proti žalované: **Česká advokátní komora**, se sídlem Národní 16, Praha 1, o námitce podjatosti uplatněné žalobkyní proti soudcům **6. senátu** Nejvyššího správního soudu v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 18. 3. 2010, č. j. 10 Ca 56/2009 - 93,

t a k t o :

Soudci 6. senátu Nejvyššího správního soudu JUDr. Bohuslav Hnízdil, JUDr. Milada Tomková a JUDr. Kateřina Šimáčková **n e j s o u** v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 18. 3. 2010, č. j. 10 Ca 56/2009 - 93, **v y l o u č e n í** z projednávání a rozhodování věci.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou podanou u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“) se žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) domáhala přezkumu oznámení žalované ze dne 13. 2. 2009, č. j. 239/09 o zrušení určení advokáta k poskytnutí právní služby. V podané žalobě stěžovatelka požádala o osvobození od soudních poplatků a přerušení řízení. Městský soud vydal dne 18. 3. 2010 pod č. j. 10 Ca 56/2009 - 94, usnesení, kterým stěžovatelce osvobození od soudních poplatků nepřiznal a návrh na přerušení řízení zamítl.

Stěžovatelka podala proti tomuto usnesení kasační stížnost. V řízení o kasační stížnosti vedeném u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 6 Ads 37/2010 byla stěžovatelkou v reakci na poučení o složení senátu vznesena námitka podjatosti všech členů 6. senátu, neboť má za to, že je uvedený senát vůči stěžovatelce negativně vymezen, jestliže jí poškozuje a přivozuje újmu v řízení účelovým tvrzením o údajné konstantní judikatuře NSS, ač mu je známo, že daná otázka je předmětem rozhodování rozšířeného senátu NSS. Ke vznesené námitce podjatosti soudci 6. senátu – JUDr. Bohuslav Hnízdil, JUDr. Milada Tomková a JUDr. Kateřina Šimáčková uvedli, že se necítí být podjati a nejsou jim známy jakékoli důvody pro vyloučení z projednávání a rozhodnutí věci.

Nejvyšší správní soud neshledal důvod pro vyloučení jmenovaných soudců.

Vyloučení soudců a dalších osob upravuje § 8 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Podle ust. § 8 odst. 1 s. ř. s. soudci

jsou vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

Podle § 8 odst. 3 téhož zákona soudce, který zjistí důvod své podjatosti, oznámí takovou skutečnost předsedovi soudu a v řízení zatím může provést jen takové úkony, které nesnesou odkladu. Předseda soudu na jeho místo určí podle rozvrhu práce jiného soudce nebo jiný senát. Má-li předseda soudu za to, že není dán důvod podjatosti soudce, nebo týká-li se věc předsedy soudu, rozhodne o vyloučení Nejvyšší správní soud usnesením, a jde-li o soudce, Nejvyššího správního soudu, jiný jeho senát.

Podle § 8 odst. 5 s. ř. s. účastník nebo osoba zúčastněná na řízení může namítnout podjatost soudce, soudní osoby, tlumočnicka nebo znalce. Námitku musí uplatnit do jednoho týdne ode dne, kdy se o podjatosti dozvěděl; zjistí-li důvod podjatosti při jednání, musí ji uplatnit při tomto jednání. K později uplatněným námitkám se nepřihlíží. Námitka musí být zdůvodněna a musí být uvedeny konkrétní skutečnosti, z nichž je dovozována.

Integrální součástí práva na spravedlivý proces tak, jak je vymezeno v čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a v čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, je garance toho, aby ve věci rozhodoval nezávislý a nestranný soudce. Nestrannost a nezájatost soudce je jedním z hlavních předpokladů spravedlivého rozhodování a jednou z hlavních premis důvěry občanů a jiných subjektů v právo a právní stát (čl. 1 odst. 1 Ústavy ČR). Nestrannost soudce je především subjektivní kategorií, vyjadřující vnitřní psychický vztah soudce k projednávané věci v širším smyslu (zahrnuje vztah k předmětu řízení, účastníkům řízení, jejich zástupcům), o nichž je schopen relativně přesně referovat toliko soudce sám. Pouze takto úzce pojímaná kategorie nestrannosti soudce by však v praxi stěží nalezla uplatnění vzhledem k obtížné objektivní přezkoumatelnosti vnitřního rozpoložení soudce. Kategorií nestrannosti je proto třeba vnímat širě, tedy i v rovině objektivní. Za objektivní ovšem nelze považovat to, jak se nestrannost soudce pouze subjektivně jeví vnějšímu pozorovateli (účastníkovi řízení), nýbrž to, zda reálně neexistují okolnosti, které by mohly objektivně vést k legitimním pochybnostem o tom, že soudce má k věci určitý, nikoliv nezájatý vztah. Subjektivní hledisko účastníků řízení o podjatosti může být podnětem k jejímu zkoumání; rozhodování o této otázce se však musí dít výlučně na základě hlediska objektivního (shodně též nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 370/04).

Stěžovatelka shledává důvod podjatosti soudců 6. senátu Nejvyššího správního soudu ve zjevném „*poškození účelovým tvrzením o konstantní judikatuře NSS ve věcech osvobození od soudních poplatků*“. Nejvyšší správní soud k takto formulované námitce podjatosti odkazuje na § 8 odst. 1, větu poslední, s. ř. s., v němž se výslovně uvádí, že důvodem vyloučení soudce nemohou být okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci. V posuzované věci je třeba uvést, že stěžovatelkou tvrzené důvody nejsou takového charakteru, který by zakládal odůvodněnost sebemenších pochybností o podjatosti kteréhokoliv člena šestého senátu Nejvyššího správního soudu, jenž má rozhodovat v dané věci nebo jeho rozhodování v jiných věcech. Rovněž z vyjádření těchto soudců, ve kterých potvrzují, že k věci ani k účastníkům a jejich zástupcům nemají žádný osobní vztah, nelze dovodit naplnění zákonných podmínek pro jejich vyloučení z projednávání věci. O případné podjatosti uvedených soudců konečně neschází ani jiná skutečnost obsažená ve spise.

Lze tedy konstatovat, že pro úsudek o podjatosti soudce a nemožnosti rozhodnout v důsledku toho nestranně a nezávisle není dostačující toliko obecné či subjektivní přesvědčení žalobkyně, která předjímá, jakým způsobem v její věci šestý senát rozhodne, resp. může rozhodnout, a z tohoto předpokladu pak stěžovatelka činí závěr o podjatosti jmenovaných soudců. Ani z tohoto pohledu však nelze stěžovatelce přisvědčit, že by vůči ní byly uplatňovány jakékoli nestandardní postupy, které by nasvědčovaly porušení povinnosti nestranného a nezaujatého vystupování jmenovaných soudců v řízení, jehož je stěžovatelka účastníkem.

Nejvyšší správní soud proto uzavřel, že soudci 6. senátu Nejvyššího správního soudu JUDr. Bohuslav Hnízdil, JUDr. Milada Tomková a JUDr. Kateřina Šimáčková nejsou v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 18. 3. 2010, č. j. 10 Ca 56/2009 - 93, vyloučení z projednávání a rozhodování věci.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. května 2010

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu